

RAPPORT

Natuurtoets uitbreiding Sterk Heiwerken Drachten

In het kader van de Wet natuurbescherming en
Ecologische Hoofdstructuur

Klant: Sterk Heiwerken

Referentie: BH1057WATRP2004221136

Status: Definitief/1.0

Datum: 28 april 2020

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Chopinlaan 12
9722 KE GRONINGEN
Water
Trade register number: 56515154

+31 88 348 53 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Natuurtoets uitbreiding Sterk Heiwerken Drachten

Ondertitel: In kader van de Wet natuurbescherming
Referentie: BH1057WATRP2004221136
Status: 1.0/Definitief
Datum: 28 april 2020
Projectnaam: Sterk Drachten
Projectnummer: BH1057
Auteur(s): Jerry Olthuis

Opgesteld door: Jerry Olthuis

Gecontroleerd door: Arne kijk in de Vegte

Datum/paraaf: 24 april 2020/ AKIDV

Goedgekeurd door: Jitze Terpstra

Datum/paraaf: 29 april 2020/ JT

Classificatie

Projectgerelateerd

Disclaimer

Niets uit deze specificaties/drukwerk mag worden vereenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van HaskoningDHV Nederland B.V.; noch mogen zij zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor andere doeleinden dan waarvoor zij zijn vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor deze specificaties/drukwerk ten opzichte van anderen dan de personen door wie zij in opdracht is gegeven en zoals deze zijn vastgesteld in het kader van deze Opdracht. Het geïntegreerde QHSE-managementsysteem van HaskoningDHV Nederland B.V. is gecertificeerd volgens ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 en ISO 45001:2018.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Juridisch kader	2
2.1	Inleiding Wet natuurbescherming	2
2.2	Natura 2000	2
2.3	Beschermde soorten	3
2.3.1	Verbodsbepalingen	3
2.3.2	Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden	4
2.3.3	Mitigerende maatregelen	5
2.3.4	Zorgplicht soortenbescherming	5
2.4	Ecologische hoofdstructuur	6
3	Plangebied en voorgenomen ingreep	8
3.1	Beschrijving plangebied	8
3.2	Voorgenomen ingreep	10
4	Methodiek	12
5	Toets Soortenbescherming	13
5.1	Vaatplanten	13
5.2	Grondgebonden zoogdieren	13
5.2.1	Eekhoorn	13
5.2.2	Otter	13
5.3	Vleermuizen	14
5.4	Broedvogels	15
5.5	Amfibieën	16
5.6	Reptielen	17
5.7	Vissen	17
5.8	Ongewervelden	17
5.8.1	Groene glazenmaker	17
5.8.2	Grote vos	17
5.8.3	Noordse winterjuffer	18
5.9	Algemene zorgplicht	18
6	Toets gebiedsbescherming	18
6.1	Natura-2000	18

6.2	Natuurnetwerk Nederland	20
7	Conclusie en aanbevelingen	21
7.1	Soortbescherming	21
7.2	Gebiedsbescherming	21
8	Bronvermelding	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Sterk Heiwerken is bezig met het plannen van een uitbreiding van hun bedrijfsterrein aan de Steven in Drachten. Op dit moment ligt hier een groenstrook in eigendom van de Gemeente Smallingerland. De groene afscheiding zorgt ervoor dat de bedrijvigheid vanaf de waterzijde niet als zodanig wordt ervaren. Wanneer de plannen voor nieuwbouw gerealiseerd worden komt een gedeelte van de groenstrook te vervallen. De uitbreiding van Sterk Heiwerken bestaat uit een nieuw te bouwen loods (620 m²) en een nieuw te bouwen kantoor (748 m²).

Sterk Heiwerken heeft Royal HaskoningDHV (hierna RHDHV) verzocht een natuurtoets uit te voeren om de mogelijke effecten op beschermde dier- en plantensoorten en beschermde natuurgebieden in kaart te brengen.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze natuurtoets is om de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten in kaart te brengen. Ook worden de mogelijke effecten op deze soorten bepaald. Op basis daarvan wordt bepaald of overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) te verwachten zijn en of dit voorkomen kan worden door het treffen van gerichte (mitigerende) maatregelen of dat een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk is. Naast de soortenbescherming is er ook getoetst aan de gebiedsbescherming uit de Wnb (Natura 2000) en de kaders geldend voor de Ecologische Hoofdstructuur (hierna EHS).

De onderzoeksvragen van deze natuurtoets omvatten:

- Welke beschermde soorten kunnen voorkomen binnen het uitwerkingsplangebied?
- Welke negatieve effecten zijn te verwachten op deze soorten?
- Zijn er mitigerende maatregelen te treffen om effecten te voorkomen?
- Is er aanvullend onderzoek nodig?
- Kan het voorgenomen plan tot negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en EHS-gebieden leiden?
- Is het noodzakelijk om een ontheffing/vergunning in het kader van de Wnb aan te vragen?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het juridisch en beleidskader weergegeven waarin de wet- en regelgeving van de Wnb en het beleid van de Ecologische Hoofdstructuur (hierna EHS) wordt beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de voorgenomen ingreep en het plangebied met de directe omgeving besproken. In hoofdstuk 4 is de werkwijze van de toetsing beschreven. In hoofdstuk 5 en 6 is de toetsing aan de soortbescherming en gebiedsbescherming beschreven. Hoofdstuk 7 bevat de conclusies en aanbevelingen van de toetsingen. Het rapport eindigt met een overzicht van de gebruikte literatuur.

2 Juridisch kader

2.1 Inleiding Wet natuurbescherming

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt sindsdien de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet, en de Boswet. De wet bevat regels voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten en de belangrijkste natuurgebieden in Nederland. Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden.

Naast de bescherming van natuur en biodiversiteit voorziet de Wnb in de decentralisatie van taken en bevoegdheden en de vereenvoudiging van regelgeving. De Europese regelgeving, met name de Vogel- en habitatrichtlijn, vormt het kader en het uitgangspunt van deze wet. Het instrumentarium van de Wnb sluit aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet. De uitwerking van de wet is vastgelegd in de regeling en het besluit natuurbescherming¹.

2.2 Natura 2000

Natuurwaarden zijn op verschillende manieren beschermd, via het wettelijk spoor en via de ruimtelijke ordening. Internationale richtlijnen, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, hebben een vertaling gekregen naar Nederlandse wetten. Sinds 1-1-2017 vormt de Wnb het wettelijk kader voor bescherming van zowel natuurgebieden (Natura 2000) als soorten en houtopstanden.

De Wnb beschrijft in hoofdstuk 2 de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en stelt de kaders voor de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden. Op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn moeten Natura 2000-gebieden² aangewezen worden om habitats en soorten van Europees belang te beschermen. De provincie heeft de vrijheid om gebieden buiten de EHS aan te wijzen als bijzondere provinciale natuurgebieden. Hiervoor gelden vooralsnog niet de verbodsbepalingen uit de wet maar zal de provincie zelf kaders moeten stellen in beleidsregels of verordening.

De beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen is geregeld onder Wnb art. 2.7

Artikel 2.7

1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.
2. Het is verboden, zonder vergunning van Gedeputeerde Staten, projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Dit betekent dat er een passende beoordeling opgesteld dient te worden en dat het bestuursorgaan de vergunning alleen af mag geven als de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000 gebied niet aangetast worden. Mochten er significante gevolgen zijn dan dient een ADC (alternatieve oplossingen, dwingende redenen van groot openbaar belang en compensatie) toetsing doorlopen te

¹ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0038662/2017-01-01>

² Per 1-1-2017 is de status 'Beschermd natuurmonument' vervallen. Deze gebieden vallen nu onder de ruimtelijke bescherming van Natuurnetwerk Nederland

worden en kan vergunning alleen verleend worden als aan alle voorwaarden wordt voldaan (geen alternatieve oplossingen, dwingende reden van groot openbaar belang en compensatie). De voorwaarden staan vermeld in art 2.8 van de wet.

Conform de EU-richtlijn kan gewerkt worden met een Voortoets in de oriëntatiefase. Een Voortoets kan drie mogelijke uitkomsten hebben:

- Er is zeker geen negatief effect. Er is geen vergunning op grond van de Wnb nodig.
- Negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten, maar deze zijn zeker niet significant. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, maar wel meetbaar en merkbaar, dient daarvoor mogelijk een zogenoemde Verslechterings- en Verstoringstoets uitgevoerd te worden, aanvullend op de Voortoets.
- Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een Passende beoordeling vereist, aanvullend op de Voortoets.

Ook ontwikkelingen buiten Natura 2000-gebieden kunnen onder deze wet vergunningplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenoemde externe werking. Hierdoor moet ook worden bekeken of ontwikkelingen buiten een Natura 2000-gebied negatieve effecten kunnen hebben op de daarbinnen vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. De Wnb kent voor wat betreft externe werking géén grenzen en schrijft voor dat alle gebieden die mogelijk beïnvloed worden door een activiteit in de toetsing moeten worden meegenomen.

Aanwijzingsbesluiten en de Natura 2000-beheerplannen vormen naast de wet het toetsingskader bij de vergunningverlening.

2.3 Beschermde soorten

De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes voor soorten waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben. Het gaat om de volgende beschermingsregimes (verwezen wordt naar de paragrafen van de wet):

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1)
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2)
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3).
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wnb. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

2.3.1 Verbodsbepalingen

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 (van de wet) zijn een-op-een overgenomen uit de genoemde richtlijnen (zie tabel 2-1) en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 3.3 zien toe op de

‘nationale’ andere soorten die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

Tabel 2-1 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime Habitatrictlijn § 3.2	soorten	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.		Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen		Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.		Niet van toepassing
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.		Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bij de toetsing aan het soortbeschermingsdeel van de Wnb wordt bepaald of er beschermde dier- en plantensoorten kunnen voorkomen in het plangebied en of de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt als gevolg van het project, waardoor de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt.

2.3.2 Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met mitigerende maatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan is een ontheffing nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.11 van de Wnb bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang). Onder de Wnb geldt voor deze soorten een ontheffingsplicht, behalve als het bevoegd gezag door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit³.

Voor de ‘andere soorten’ van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht vaststellen middels een verordening. In specifieke gevallen geldt een

³ Met uitzondering van een aantal in art 1.3 van de Wnb genoemde projecten (van nationaal belang)

vrijstelling van ontheffingsplicht als ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode.

De provincies zijn het bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van EZ bevoegd gezag⁴. Het bevoegd gezag voor dit project is de provincie Friesland.

2.3.3 Mitigerende maatregelen

Indien door mitigerende (verzachtende) maatregelen de negatieve effecten volledig kunnen worden opgeheven, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Het gaat erom dat de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soort wordt behouden. De mitigerende maatregelen moeten als randvoorwaarde meegegeven worden aan de aannemer. Indien dit niet wenselijk of mogelijk is moet voor het overtreden van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd

2.3.4 Zorgplicht soortenbescherming

Voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten, die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb art. 1.11. Deze plicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

⁴ Besluit Wnb 11 oktober 2016

Opzettelijkheid

In de Wnb is voor veel verbodsbepalingen de term opzettelijk van toepassing. Niet-opzettelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen overtreden worden zijn niet verboden. Daarbij is van belang dat het Europese Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: “Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant”.

Wezenlijke invloed

Met de term ‘wezenlijke invloed’ wordt bedoeld op een wezenlijk negatieve invloed op een soort of populatie. Om te bepalen of er sprake is van een wezenlijk (negatieve) invloed dienen de effecten van de activiteiten of werkzaamheden op de populatie te worden onderzocht. Of hiervan sprake is hangt af van de lokale, regionale, landelijke en Europese stand van de soort. Op welk van deze niveaus de effecten op een soort moeten worden onderzocht, hangt af van de soort (zie voorbeelden). Er is geen sprake van een wezenlijke invloed wanneer de populatie de mogelijke negatieve effecten van de activiteiten of werkzaamheden zélf op een zodanige wijze (bijvoorbeeld doordat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn naar een volwaardig leefgebied elders) teniet kan doen dat er geen invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soort. In alle gevallen geldt proportionaliteit. Effecten op een zeer zeldzame soort zullen op een lager niveau moeten worden gezien dan een zeer algemene soort. Bij soorten die zich niet over grote afstanden kunnen verplaatsen, zoals amfibieën, reptielen, planten en veel soorten insecten, is eerder sprake van een wezenlijk negatieve invloed dan bij soorten die zich over grotere afstanden kunnen verplaatsen. Verder is van belang of het effect van tijdelijke of permanente aard is. Van tijdelijke effecten kan een populatie van een soort zich over het algemeen gemakkelijker herstellen dan wanneer het om een aanhoudend negatief effect gaat.

Werkwijze bij ruimtelijke ingrepen

Bij ruimtelijke ingrepen dient beoordeeld te worden welke negatieve gevolgen de ingrepen zullen hebben voor de eventueel aanwezig beschermde inheemse soorten. Hierbij is het van belang dat de volgende aspecten duidelijk worden:

- welke beschermde dier- en plantensoorten komen in en rondom het gebied voor?
- leidt het realiseren van de plannen of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Wnb betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- kunnen de plannen of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten ontheffing (ex. art. 3.3, 3.8 of 3.11 van de Wnb) van de verbodsbepalingen van de Wnb vereist?

2.4 Ecologische hoofdstructuur

De provincie Friesland zorgt binnen haar gebied voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk en vormt daarmee onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Binnen de Provincie Friesland wordt dit netwerk echter nog steeds EHS genoemd (in tegenstelling tot alle andere provincies). De provincie heeft daartoe gebieden aangewezen die tot dit netwerk behoren. Tevens wijst de provincie aan deze gebieden natuurdoelen met specifieke wezenlijke kenmerken en waarden toe.

Gedeputeerde staten kunnen daarnaast gebieden gelegen buiten het EHS aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als “bijzondere provinciale

natuurgebieden” en “bijzondere provinciale landschappen”. In geval van directe negatieve effecten op de aangewezen wezenlijke kenmerken en waarden van gebieden die onder het EHS vallen, geldt een compensatieplicht.

3 Plangebied en voorgenomen ingreep

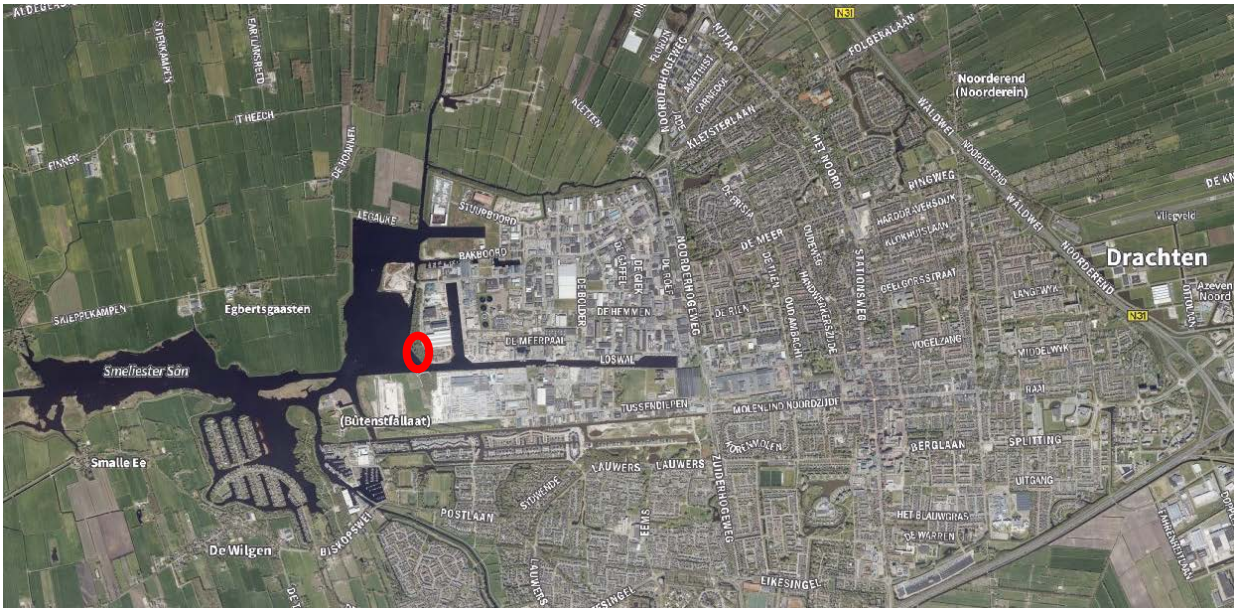
3.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied bevindt zich in de zuidwesthoek van een industrieterrein gelegen ten noordwesten van Drachten. Het plangebied wordt ten noorden, westen en zuiden begrenst door bosschage. Ten oosten wordt het plangebied begrenst door industrieterrein. Enkele tientallen meters ten zuiden en westen van het plangebied is een open water en het Nieuwe Kanaal gesitueerd.

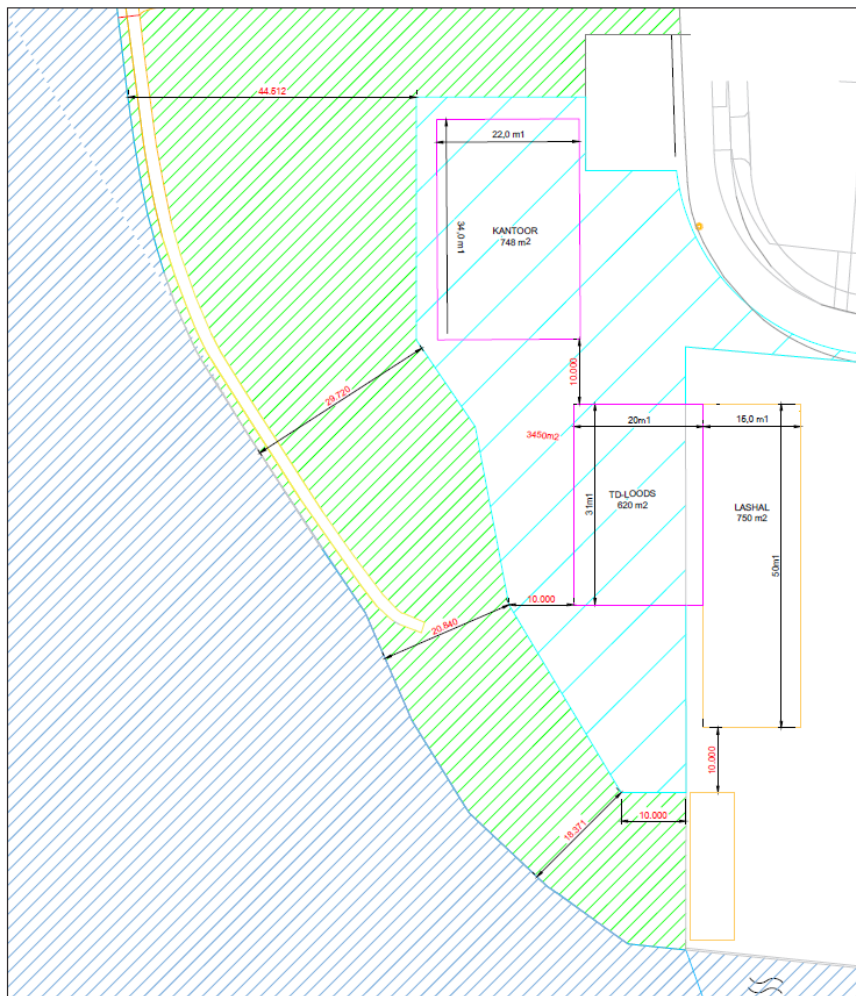
Het plangebied bestaat uit een bosperceel. Het bosperceel is dicht begroeid en bestaat voornamelijk uit zwarte els met plaatselijk enkele berken, populieren, esdoorn en wilg. De struiklaag in het bosperceel bestaat uit vlier en meidoorn. Verder bestaat de kruidlaag voornamelijk uit speenkruid. In figuur 3-1, 3-2 en 3-3 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 3-4 is een impressie van het plangebied weergegeven.

Figuur 3-1: Luchtfoto met de ligging van het plangebied (rode lijn), Bron: Cyclomedia.

Figuur 3-2: Luchtfoto met globale ligging van het plangebied (rode cirkel), Bron: Cyclomedia.

Figuur 3-3 Plangebied (lichtblauw gearceerd). Bron: Sterk Heiwerken

Figuur 3-4: Impressie van het plangebied en omgeving. Linksboven: Terrein van Sterk Heiwerken met rechts het plangebied. Rechtsboven en rechtsonder: Bos ter hoogte van het plangebied. Linksonder: Grote waterpartij enkele tientallen meters ten westen van het plangebied (foto's RHDHV).

3.2 Voorgenomen ingreep

Sterk Heiwerken is bezig met het plannen van een uitbreiding van hun bedrijfsterrein aan de Steven in Drachten. De uitbreiding van Sterk Heiwerken bestaat uit een nieuw te bouwen loods (620 m²) en een nieuw te bouwen kantoor (748 m²). Voor de nieuwbouw van een kantoor en een loods moet een gedeelte van de groenstrook worden gekapt. De locatie wordt zoveel mogelijk landschappelijk ingepast. Dit betekent dat zoveel mogelijk karakteristieke bomen gespaard blijven en nieuwe bomen worden aangeplant (zie figuur 3-5).

Er worden geen watergangen/waterpartijen gedempt. Ten behoeve van de werkzaamheden wordt groot materieel ingezet zoals graafmachines, hijskranen en dumpers. Vooralnog is onbekend wanneer de uitbreiding gaat starten.

Figuur 3-5 Schets toekomstige inrichting met bestaande en nieuw aan te planten bomen.

4 Methodiek

Om na te gaan wat het belang is van het plangebied voor de wettelijk beschermde soorten en gebieden is het volgende stappenplan gevolgd, zie Tabel 4-1.

Tabel 4-1 Stappenplan gevolgde werkwijze

Stap	Toelichting
1) Inventarisatie van beschermde soorten en gebieden	Er zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna NDFF) voor het plangebied en de nabije omgeving van de afgelopen 10 jaar. De straal van de opgevraagde gegevens verschilt per soort(groep). Dit is onder andere afhankelijk van de mobiliteit van een soort(groep). Vervolgens is een veldbezoek uitgevoerd op 6 april 2020, gericht op geschiktheid van de biotopen voor de in de regio voorkomende soorten. Dit veldbezoek is uitgevoerd door dhr. A. Kijk in de Vegte, ecooloog van Royal HaskoningDHV. Tijdens het veldbezoek was het 21 °C, zonnig met windkracht 1-2.
2) Effectbeoordeling soorten	Beknopte analyse van het project in relatie tot de habitat/biotoopeisen van de beschermde soorten uit het gebied.
3) Effectbeoordeling gebiedsbescherming	Beschrijving van de effecten op Natura 2000 en de Ecologische Hoofdstructuur.
4) Conclusie	Beschrijven van de conclusies, vervolgstappen en voorstellen voor mitigerende maatregelen.

5 Toets Soortenbescherming

5.1 Vaatplanten

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten (NDFF). Het bosperceel is dicht begroeid en bestaat voornamelijk uit zwarte els, met plaatselijk berk, zwarte populier, gewone esdoorn en wilgensoorten. De struiklaag bestaat uit gewone vlier en éénstijlige meidoorn. Verder bestaat de kruidlaag voornamelijk uit speenkruid, met plaatselijk dagkoekoeksbloem, stekelvaren spec., braam en paarse dovennetel.

Beschermde soorten komen vooral voor op extensief beheerde en bemeste akkers en kalkrijke standplaatsen. Daarnaast komen ze voor in (natuur)gebieden met zeer schrale, zwak zure standplaatsen. Dergelijke omstandigheden zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Omdat het plangebied is gelegen in een gebied met redelijk voedselrijke en plaatselijk verstoorde omstandigheden worden geen beschermde vaatplanten in het plangebied verwacht en kan een overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb worden uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn beschermde vaatplanten afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. vaatplanten is uitgesloten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van eekhoorn (categorie Andere soorten) en otter (categorie Habitatrictlijnsoort).

Verder kunnen meer algemene grondgebonden zoogdieren voorkomen zoals steenmarter, bunzing, egel, huisspitsmuis en rosse woelmuis. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen en geldt alleen de algemene zorgplicht (zie paragraaf 5.9).

5.2.1 Eekhoorn

In de omgeving van het plangebied is een waarneming bekend van de eekhoorn, ten noorden van het plangebied (NDFF). Eekhoorns komen voor in allerlei typen bos, maar ook in tuinen en bebouwd gebied als daar genoeg voedsel te vinden is (bron: zoogdiervereniging.nl).

In het plangebied ontbreekt het aan voldoende voedselbomen (o.a. hazelaar, beuk, tamme kastanje, fijnspar, grove den en zomer- en wintereik) voor eekhoorn, waardoor (essentieel) foerageergebied voor eekhoorn kan worden uitgesloten. Verder is het bosperceel geïnspecteerd op eekhoornnesten, deze zijn ten tijde van het veldbezoek niet waargenomen. Gelet op het ontbreken van geschikte voedselbomen is het niet aannemelijk dat eekhoorns hun nest bouwen in het bosperceel. Eekhoorns komen hoogstens passerend en (sporadisch) foeragerend voor in het plangebied. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. de eekhoorn is niet aan de orde.

Conclusie: Binnen het plangebied is geen essentieel leefgebied van eekhoorn aanwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. eekhoorn is uitgesloten.

5.2.2 Otter

De otter is een schuw dier en over het algemeen 's nachts actief en foerageert in allerlei typen wateren. Overdag verblijft de otter in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte vegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages, maar ook in kunstmatige holten (bron: zoogdiervereniging.nl).

In de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van de otter. De meeste waarnemingen zijn gedaan in een bosje langs de westelijke oever van het open water ten westen van het plangebied (NDFF). Vanwege het ontbreken van een natuurlijke oever (harde overgang door beschoeiing van water naar wandelpad en vervolgens naar het bosje) en de aanwezigheid van industrie is het niet aannemelijk dat rust- en voortplantingsplaatsen van de otter aanwezig zijn binnen het plangebied. In het plangebied is gezocht naar spraints (otter-uitwerpselen), deze zijn (zoals verwacht) niet waargenomen. Ook is er in de omgeving geschikter leefgebied aanwezig voor de otter, bijvoorbeeld de Smalle Eesterzanding, ten westen van het plangebied. Hierdoor zijn rust- en voortplantingsplaatsen van otter in het plangebied uitgesloten.

De otter kan sporadisch foeragerend voorkomen in het water ten westen van het plangebied. Aannemelijk is dat de otter voornamelijk gebruik maakt van de westelijke zijde, omdat daar voldoende rust- en dekking aanwezig is met natuurlijke oevers. Binnen de invloedssfeer van het plangebied is geen essentieel leefgebied van de otter aanwezig.

Conclusie: Binnen de invloedssfeer van het plangebied is geen essentieel leefgebied aanwezig van de otter. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. otter is uitgesloten.

5.3 Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van verschillende soorten vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis en laatvlieger (NDFF). Alle vleermuizen vallen in de categorie Habitatrictlijnsoorten.

Vleermuizen worden in vrijwel het gehele land waargenomen. Vleermuizen maken gedurende een jaar gebruik van meerdere type verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen). Ze kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de laatvlieger. Er zijn ook soorten die zowel gebouwen als bomen bewonen, zoals ruige dwergvleermuis. Vleermuizen foerageren over het algemeen boven windluwe plaatsen zoals tuinen en langs bosranden. Om van de verblijfplaats naar foerageergebied te komen (en andersom) wordt gebruikt gemaakt van zogenaamde vliegroutes die bestaan uit lijnvormige elementen zoals bomenrijen en watergangen.

Tijdens het veldbezoek is het bosperceel gecontroleerd op geschikte ruimten die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen, zoals holtes en spleten achter de bast, deze zijn niet waargenomen. Plaatselijk werd een enkele spleet of (dood)lopende holte gezien, maar ontbrak een goede invlieg/uitvlieg mogelijkheid voor vleermuizen doordat deze holten/spleten overgroeid waren met takken. Doordat het om een zeer dicht bosperceel gaat en geen potentiële verblijfplaatsen zijn waargenomen zijn verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten. Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied is uitgesloten.

Het dichte bos waar de loods en kantooruimte zijn voorzien is zeer matig geschikt als foerageergebied. Wel kan boven het bosperceel worden gefoerageerd. De randen van het bosje en het open water ten westen van het plangebied zijn zeer geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Deze locaties blijven volledig gehandhaafd, waardoor geschikt foerageergebied en vliegroutes niet verloren gaan. Omdat de toekomstige loods en kantooruimte afgeschermd blijven door bos, zal ook eventuele uitstraling van verlichting niet reiken tot het geschikte foerageergebied/vliegroute.

Er is geen sprake van verlies van de functionaliteit van leefgebied van vleermuizen door het voorgenomen uitbreidingsproject. In het kader van de zorgplicht worden mitigerende maatregelen aanbevolen om verstoring van vleermuizen te minimaliseren tijdens de aanlegfase, zie paragraaf 5.9.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen afwezig. Daarnaast gaan bij de werkzaamheden en in de eindsituatie geen essentieel leefgebied (vliegroutes en foerageergebied) verloren. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. vleermuizen is uitgesloten.

5.4 Broedvogels

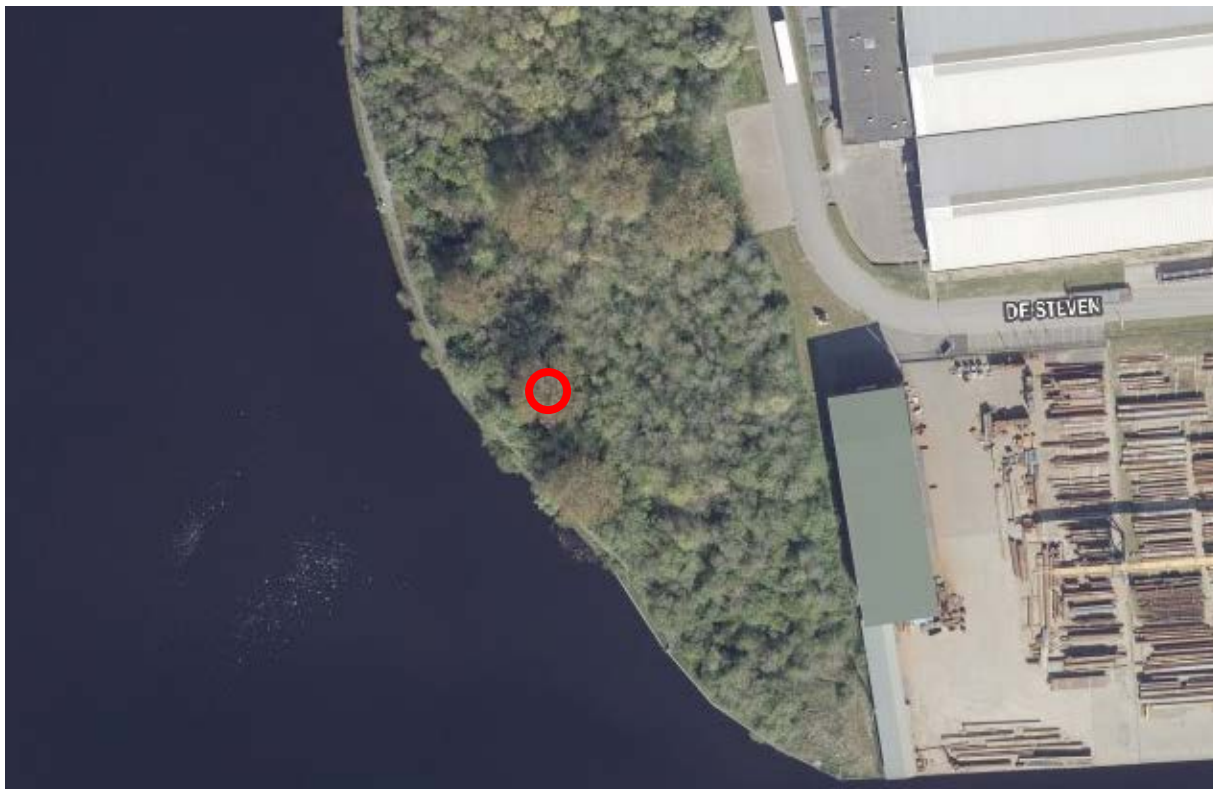
Tijdens het velbezoek zijn de tiftjaf en zwartkop gehoord. Verder zijn sporen van grote bonte specht en een (oude) nest, vermoedelijk van een houtduif waargenomen. Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende broedvogels voorkomen. In het bosje kunnen bijvoorbeeld houtduif, zwartkop en merel broeden.

Wanneer tijdens het broedseizoen wordt gewerkt, kunnen tijdens de aanlegfase nesten van broedvogels worden beschadigd/vernield, hetgeen een overtreding is van de Wnb. Daarnaast kunnen vogels worden gedood. Om een overtreding van de Wnb met zekerheid te voorkomen moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 1 maart t/m 1 september (afhankelijk per soort en klimatologische omstandigheden).

Daarnaast is tijdens het veldbezoek een (vervallen) horst waargenomen (zie figuur 5-1). Hierbij is extra gelet op verse twijgen die duiden op recent gebruik van het horst. Deze zijn niet waargenomen). Het is echter niet uitgesloten dat deze toch weer wordt omgebouwd tot volwaardig nest voor buizerd, ransuil of sperwer. Voor deze soorten geldt dat ze moeilijk in staat zijn een nieuw nest te bouwen en meerdere jaren achtereenvolgend op dezelfde plek kunnen broeden. Van deze soorten zijn nesten daarom jaarrond beschermd en mag ook buiten het broedseizoen de nestlocatie niet ongeschikt raken. De locatie van het nest is weergegeven in figuur 5-2.

Figuur 5-1: Potentieel jaarrond beschermd nest van mogelijk buizerd, sperwer of ransuil (foto RHDHV).

Figuur 5-2: Locatie potentieel jaarrond beschermd nest (weergegeven in rood), bron: Cyclomedia.

De horst bevindt zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Door de werkzaamheden kan het nest zijn functionaliteit verliezen. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. jaarrond beschermde nesten is op voorhand niet uitgesloten. Om uit te sluiten of vast te stellen of vast te stellen dat het nest in gebruik is door een soort waarvan het nest jaarrond beschermd is (buiszwerd, sperwer of ransuil worden mogelijk verwacht) is nader onderzoek nodig. Dit onderzoek moet plaatsvinden in het broedseizoen van deze soorten dat globaal loopt van 1 maart t/m 1 augustus.

Conclusie: De werkzaamheden moeten buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 augustus) worden uitgevoerd. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. jaarrond beschermde nesten is op voorhand niet uitgesloten. Er is nader onderzoek nodig naar het gebruik van de aangetroffen horst in het bosperceel.

5.5 Amfibieën

Uit de NDFF blijkt dat in de nabijheid van het plangebied verschillende amfibieën voorkomen. Het gaat hierbij om: gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker en bastaardkikker. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen op basis van de 'Verordening Natuurbescherming Provincie Fryslân 2017'. De algemene zorgplicht is wel van toepassing voor deze soorten. Dit betekent dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nagelaten worden of maatregelen genomen worden om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen soorten (voor maatregelen zie paragraaf 5.9). Het voorkomen van beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt is op basis van verspreidingsgegevens en habitatgeschiktheid uitgesloten.

Conclusie: Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. amfibieën is uitgesloten.

5.6 Reptielen

De NDFF bevat geen waarnemingen van reptielen binnen en nabij het plangebied. De meeste reptielen komen voor in (vochtige) heidevegetaties met pijpenstro velden en vennen op veen- en zandgronden en eikenhakhout- en ruigtebosjes langs bosranden. Dergelijk biotoop ontbreekt binnen het plangebied. Daarnaast ontbreken geschikte voortplantingsplaatsen (broeihopen) voor ringslangen. Het voorkomen van beschermde reptielen wordt o.b.v. verspreidingsgegevens en habitatgeschiktheid uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied komen geen reptielen voor. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb t.a.v. reptielen is uitgesloten.

5.7 Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen. Beschermde vissoorten zijn in het nieuwe kanaal en het water ten westen van het plangebied niet te verwachten. De meeste beschermde vissoorten zijn namelijk soorten uit beken (elrits, beekdonderpad, beekprik), snelstromende rivieren (gestippelde alver), verlandende watergangen met een sliblaag en rijke onderwatervegetatie (grote modderkruiper), watergangen met koel en zuurstofrijk water (kwabaal) of vissoorten (houting, steur) die in rivieren of zijarmen hun paaiplaatsen hebben. Dergelijk biotoop ontbreekt in het plangebied. Hierdoor is het voorkomen van (beschermde) vissoorten uitgesloten. Bovendien worden in het plangebied geen werkzaamheden aan wateren verricht.

Conclusie: Binnen het plangebied komen geen (beschermde) vissen voor. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. vissen is uitgesloten.

5.8 Ongewervelden

Uit de NDFF blijkt dat er in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van groene glazenmaker, noordse winterjuffer (categorie Habitatrichtlijn) en grote vos (categorie Andere soorten).

5.8.1 Groene glazenmaker

In de omgeving van het plangebied zijn in Drachten enkele waarnemingen gedaan van de groene glazenmaker. De groene glazenmaker komt voor in stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden, zoals in plassen, sloten en petgaten in laagveengebieden en sloten in veenweidegebieden (Vlinderstichting.nl).

In het plangebied is geen van de hierboven genoemde geschikte habitattypen aanwezig voor de groene glazenmaker en het voorkomen van deze soort kan op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied komt de groene glazenmaker niet voor. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. groene glazenmaker is uitgesloten.

5.8.2 Grote vos

In de omgeving van het plangebied zijn in Drachten enkele waarnemingen gedaan van de grote vos. De grote vos komt voor in vochtige open bossen, langs bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen (Vlinderstichting.nl). Er zijn geen openbossen, boomgaarden of andere plekken met grote vrijstaande bomen aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van grote vos binnen het plangebied is uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied komt de grote vos niet voor. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. grote vos is uitgesloten.

5.8.3 Noordse winterjuffer

In de omgeving van het plangebied zijn in Drachten enkele waarnemingen gedaan van de noordse winterjuffer. De noordse winterjuffer komt voor in petgaten en sloten in laagveenmoerassen, meestal met lisdodde en riet. Daarnaast ook in plassen met brede rietkraag of andere laagveenachtige vegetatie (Vlinderstichting.nl). Het plangebied bestaat uit bos en niet uit petgaten of sloten. Het voorkomen van de noordse winterjuffer binnen het plangebied is uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied komt de noordse winterjuffer niet voor. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. noordse winterjuffer is uitgesloten.

5.9 Algemene zorgplicht

Voor alle soorten geldt de algemene zorgplicht. Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de algemene zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten (vleermuizen) zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Na zonsondergang wordt het gebruik van kunstlicht zoveel mogelijk beperkt en uitstraling van licht naar de omgeving voorkomen;
- Er wordt één richting opgewerkt, zodat kleine (zoog)dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben;
- De aannemer maakt enkel gebruik van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten voorkomen;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecooloog.

6 Toets gebiedsbescherming

6.1 Natura-2000

Het plangebied ligt op circa 4,6 kilometer afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Alde Feanen. Verder ligt op 5,8 km het Natura 2000-gebied Van Oordt's Merksen en op 8,1 km het Natura 2000-gebied Wijnjeterper Schar. Door de grote afstand en de aard van de ingreep zijn vrijwel alle negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ingreep op voorhand uit te sluiten. Alleen stikstofuitstoot kan mogelijk een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

Figuur 6-1 Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel) (www.natura2000.nl).

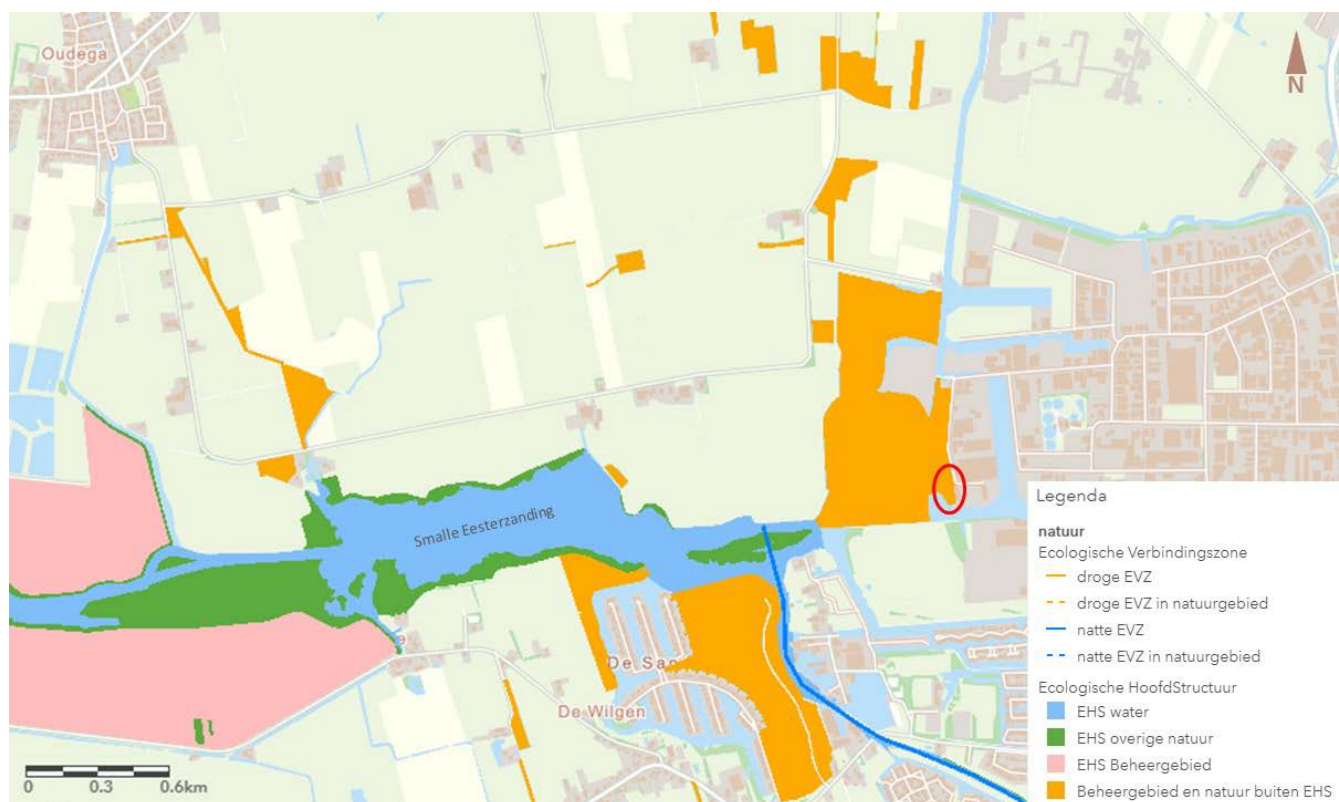
De stikstofdepositie binnen dit project is afkomstig van (groot) materieel dat wordt ingezet gedurende de aanlegwerkzaamheden. Daarnaast kunnen er effecten optreden in de eindsituatie door het gebruik van het kantoor en de loods. De effecten als gevolg van stikstofdepositie kunnen bestaan uit vermindering van habitattypen of leefgebieden van soorten. Een AERIUS-berekening is noodzakelijk om de effecten van stikstofdepositie te kunnen duiden.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS en grenst niet aan percelen die deel uitmaken van het EHS. De EHS ligt op meer dan 500 meter afstand tot het plangebied. Gelet op de relatief kleine ingreep en de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van de EHS zijn negatieve effecten uitgesloten. De ingreep heeft geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied dat onderdeel is van EHS.

Het plangebied is echter wel volledig aangewezen als beheergebied en natuur buiten EHS. Voor beheergebied en Natuur buiten de EHS geldt dat de ruimtelijke ingreep afgewogen moet worden ten opzichte van de natuurwaarden en dat schade aan natuurwaarden door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt als fysiek-ruimtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is. Daarnaast moet de resterende schade aan natuurwaarden zoveel mogelijk worden gecompenseerd als fysiek-ruimtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is.

Het voorgenomen plan wordt zoveel mogelijk landschappelijk ingepast en er wordt rekening gehouden met de aanwezige natuurwaarden. Daarnaast vindt er aanplant plaats van nieuwe bomen, mede om het industrieterrein of te schermen van de omgeving. Geadviseerd wordt om met de provincie Friesland (bevoegd gezag) af te stemmen of de inrichting zoals beschreven in het landschappelijke inpassingsplan voldoende is om de ontwikkeling mogelijk te maken.

Figuur 6-2 Ligging plangebied (rode arcering) ten opzichte van EHS (Provincie Friesland, 2020).

7 Conclusie en aanbevelingen

7.1 Soortbescherming

Broedvogels

Tijdens de aanlegfase kunnen beschermde nesten van broedvogels worden beschadigd/ vernield, hetgeen een overtreding is van de Wnb. Om een overtreding van de Wnb met zekerheid te voorkomen moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 1 maart tot 1 september (afhankelijk per soort en klimatologische omstandigheden).

Daarnaast is tijdens het veldbezoek een horst waargenomen. Het is niet uitgesloten dat deze wordt omgebouwd tot volwaardig nest voor buizerd, ransuil of sperwer. Door de werkzaamheden kan het nest zijn functie verliezen. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. jaarrond beschermde nesten is op voorhand niet uitgesloten. Om uit te sluiten of vast te stellen of vast te stellen dat het nest in gebruik is door een soort waarvan het nest jaarrond beschermd is (buiserd, sperwer of ransuil worden mogelijk verwacht) is nader onderzoek nodig. Dit onderzoek moet plaatsvinden in het broedseizoen van deze soorten dat globaal loopt van 1 maart t/m 1 augustus.

Overige soortgroepen

Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. andere soortgroepen is uitgesloten. Een ontheffing in het kader van de Wnb hoeft voor deze soortgroepen niet aangevraagd te worden.

Om aan de zorgplicht te voldoen kunnen de volgende maatregelen worden genomen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten (vleermuizen) zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Na zonsondergang wordt het gebruik van kunstlicht zoveel mogelijk beperkt en uitstraling van licht naar de omgeving voorkomen;
- Er wordt één richting opgewerkt, zodat kleine (zoog)dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben;
- De aannemer maakt enkel gebruik van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten voorkomen;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecoloog.

Door bovenstaande maatregelen op te volgen wordt invulling gegeven aan de algemene zorgplicht uit de Wnb.

7.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Alleen stikstofdepositie kan mogelijk een effect hebben op Natura 2000-gebieden in de omgeving van het project. Een AERIUS-berekening is noodzakelijk om de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te kunnen duiden. Op basis van de berekening kan worden beoordeeld of voor de werkzaamheden een vergunning nodig is in het kader van de Wnb.

Ecologische hoofdstructuur

De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van gebied dat onderdeel is van de EHS. Het plangebied is echter wel volledig aangewezen als beheergebied en natuur buiten EHS. Voor beheergebied en Natuur buiten de EHS geldt dat de ruimtelijke ingreep afgewogen moet

worden ten opzichte van de natuurwaarden en dat schade aan natuurwaarden door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt als fysiek-ruimtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is. Daarnaast moet de resterende schade aan natuurwaarden zoveel mogelijk worden gecompenseerd als fysiek-ruimtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is.

Het voorgenomen plan wordt zoveel mogelijk landschappelijk ingepast en er wordt rekening gehouden met de aanwezige natuurwaarden. Daarnaast vindt er aanplant plaats van nieuwe bomen, mede om het industrieterrein of te schermen van de omgeving. Geadviseerd wordt om met de provincie Friesland (bevoegd gezag) af te stemmen of de inrichting zoals beschreven in het landschappelijke inpassingsplan voldoende is om de ontwikkeling mogelijk te maken.

8 Bronvermelding

<https://globespotter.cyclomedia.com>.

<https://ndff-ecogrid.nl/>

<https://www.vleermuisnet.nl>

<https://www.vlinderstichting.nl>

<https://www.zoogdiervereniging.nl>

<https://www.natura2000.nl>

<http://www.geaflecht.nl/warf>